

DIALÓG

4. ročník

2

2007

O VEĽKOM ŠARIŠI A KANAŠI

■ *V prírode platí zákon silnejšieho. Čo v našej reči znamená, že fyzicky zdatné zviera loví slabšie, aby sa uživilo. Aj keď to mnohí neradi počujú, i človek je súčasťou tohto systému, a teda by malo platiť to isté. Ale...*

Človek vo svojom socioprostredí loví trochu netradične. Má možnosť využiť to, čím sa odlišuje od zvieracej ríše – schopnosť myslieť. Má možnosť premyslieť si spôsob „lovu“, jeho dôsledky i zmysel. Na úspešný „lov“ využíva umelo vytvorené prostriedky. Peniaze, materiálne statky, vydieranie a zastrasovanie. Podľa úrovne právneho vedomia jeho okolia, sa jedincovi, alebo mocenskej skupine, môže dariť, alebo nedaríť presadzovať svoje ciele. Väčšinou sa deštruktívnej moci darí v spoločnosti, kde platí princíp mútnych vôd.

Ale podstatou je všadeprítomný strach. Strach toho, čo sa snaží o moc a strach tých, ktorí sa dajú mocou zneužívať.

Moc je rýdzi ľudský fenomén.

Môže sa odvíjať ako prejav inteligencie i vzdelania a získať pre tvorivý proces celé národy. Akceptuje regulačnú silu zákonov a pravidiel. Opiera sa o demokratické princípy rozhodovania. Ale...

Môže byť i demoralizujúcim nástrojom, ktorý v psychologickú podstatu skrýva strach o stratu pozícií, výhod. Je prejavom vnútornej slabosti jedinca alebo systému. Neakceptuje zákony a pravidlá. Nemôže si dovoliť pôsobiť čitateľne a tým ani demokraticky.

Čisto hypoteticky zauvažovala Alica Vojčíková

Žiaľ, politika nie je o láske, ale o moci.

Kardinál
CH.Korec

■ Informovanosť - Spokojnosť - Dôvera

Čo je dobrá komunikácia samosprávy s verejnosťou?

Je to partnerský rovnocenný dialóg.

Pracovníci samospráv musia hľadať efektívne komunikačné kanály k občanom a počúvať ich názor, poznať ich potreby a očakávania. Na strane druhej, občania musia byť v pozícii rovnocenného partnera samosprávy, ktorý pozná svoje práva a povinnosti a využíva svoju „moc“. Dôležité však je, aby zo strany samosprávy, ale aj zo strany občanov existovala snaha o dohovor a vzájomné rešpektovanie sa. Výskumy v rôznych mestách Slovenska potvrdili, že čím menej sú ľudia informovaní o práci mestského úradu, tým menej sú s jeho prácou spokojní. Informovanosť a komunikácia zo strany samosprávy vo vzťahu k obyvateľom sa javia ako nosné prvky budovania vzájomnej dôvery. Čo môže mestský úrad urobiť preto, aby sa zvýšil záujem občanov o dianie v meste? Občania si myslia, že ich záujem by mohli zvýšiť hlavne osobné stretnutia s primátorom alebo poslancami, prípadne zástupcami mestského úradu, lepšia propagácia činnosti samosprávy cez vlastné noviny, miestnu tlač, miestny rozhlas. Informácie by sa mali týkať toho, že sa buduje, čo sa podarilo vybudovať, zrekonštruovať, koľko to stálo a pod. Alarmujúci je výsledok výskumu v oblasti korupcie. Vyzerá to tak, ako by sa korupcia stala jedným z prvkov charakterizujúcich samosprávu. Preto dôležité je sa zamyslieť, čo vyvoláva v ľuďoch toto podozrenie. Je to nedostatočná priehľadnosť rozhodnutí, nedostatočná informovanosť o tom, ako rozhodnutia prebiehajú.

Samospráva musí svojich obyvateľov viac informovať a efektívnejšie s nimi komunikovať!

Výskumy potvrdzujú, že dôvera a spokojnosť občanov vo vzťahu k samospráve rastú s úrovňou vzájomnej komunikácie.

Sila prírody.

foto: Martin Sárossy

Štefánia Lenzová

podľa publikácie: Komunikujúce mesto – Foretová, Foret

z o b s a h u :

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Aktualizácia územného plánu

ŠARIŠSKÝ OKRUH VETERÁNOV 2007 8.-10. JÚNA 2007

Otázka výchovy a vzdelávania

Pýtame sa poslancov

Infoservis

DIALÓG

m á j

2 0 0 7

1

Čo by sme mali vedieť

■ S potešením sme privítali pozitívnu podporu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR projektu, ktorým sa mesto Veľký Šariš uchádzalo o grant na tvorbu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja vo Veľkom Šariši. Výška grantu 410 000,- Sk a jeho trvanie 15 mesiacov vytvára vhodné podmienky pre kvalitné spracovanie tak dôležitého dokumentu, za ktorého tvorbu a priebežné hodnotenie podľa zákona zodpovedá samospráva.

Škoda, že tento dokument vzniká až v dnešných dňoch, pretože mohol ovplyvniť aj ďalší osud Mlyna vo Veľkom Šariši, ktorý je najstarším mlynom – technickou pamiatkou na Slovensku. Jeho využitie pre rozvoj cestovného ruchu, včítane obnovenia atrakcie dopravy turistov lokálnou traťou (vybudovanou v roku 1882) s rušňom MLYNSKOU DZURKOU, mohlo sa stať lákadlom pre turistov. Žiaľ, kofajnice trate sú už zlikvidované a silá (z roku 1938) majú podobný osud. Šarišský mlyn zohral v histórii nášho mestečka dôležitú rolu. Písomná zmienka o vodnom mlyne vo Veľkom Šariši je už z r.1617. Postupne bol prebudovaný na dnešný mlyn, ktorý je už v poradí tretím a bol postavený na mieste predchádzajúcich mlynov. Dobudovaný bol v roku 1856 a dával zamestnanie celým generáciám Veľkošarišanov. Šíril o sebe dobré meno po celej Európe kvalitnou múkou a inými múčnymi výrobkami.

Štefánia Lenzová

Najdôležitejšie dokumenty pre rozvoj mesta

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA (PHaSR) je spolu s územným plánom najdôležitejším dokumentom rozvoja miest a obcí. V prípade nedostatkov v týchto materiáloch môžu vzniknúť závažné problémy. V prvom rade nie je rozvoj mesta či obce dostatočne usmerňovaný, ale v súčasnosti je tu aj problém v zablokovaní čerpania štrukturálnych fondov EÚ. PHaSR je dôležitý pre vypracovanie konkrétnych projektov financovaných zo štrukturálnych fondov ako povinná príloha nielen pre získanie finančných prostriedkov na realizáciu projektov, ale aj pre celkovú koordináciu a určenie priorít v plánovaní a realizácii rozvojových projektov. **Mestá a obce bez spracovaného a schváleného PHaSR sa nemôžu pri svojich žiadostiach o finančnú podporu odvolať na základný programový dokument v rámci pôsobenia a kompetencií mesta či obce, čím podstatne znižujú svoje šance na získanie finančnej podpory z akýchkoľvek podporných fondov.**

PHaSR vyplýva zo zákona o podpore regionálneho rozvoja č.503/2001 Z.z. v znení ďalších predpisov (podľa § 17 „obec na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie“). Podľa § 10 je „PHaSR obce strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä analýzu hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb, úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach podľa § 3 ods. 2 a návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.“

Tento dokument by mal byť v súlade s plánovacím obdobím EÚ v rámci sedemročného cyklu. Určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. Je to otvorený dokument, ktorý by mal byť pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Účelom PHaSR je spracovať základné smerovanie obce na najbližšie roky tak, aby bolo kontrolovateľné, reálne a účelné pre zlepšenie kvality života občanov v tých sférach rozvoja obce, ktoré občania považujú za najdôležitejšie a určujúce.

Je to proces tvorby, ktorý sa nedá z časového ani odborného hľadiska bez rizika ani skrútiť, ani ignorovať.

Zapojenie čo najširšej verejnosti prinesie zdanlivo predĺženie procesu tvorby tohto programu, ale na druhej strane minimalizuje riziká jeho neuskutočiteľnosti, pretože každý cieľ a jeho plnenie je navrhnutý a dohodnutý v otvorenej diskusii a podporený pevnými argumentmi. Jednoznačným lídrom celého procesu je starosta obce, resp. primátor mesta, ktorý by mal obyvateľov svojej obce (mesta) presvedčiť o potrebnosti tohto kroku a vytvoriť podmienky na spoluprácu počas opakovaných a pravidelných stretnutí a motivovať ich tak, aby výsledok činnosti pracovného tímu bol odrazom názorov a potrieb čo najširšieho spektra miestnej komunity.

Kvalitne spracovaný PHaSR obce vyžaduje množstvo práce. Optimálny čas príprav, spracovania a pripomienkovania PHaSR je šesť až dvanásť mesiacov – závisí to od viacerých faktorov (napr. od stupňa rozpracovania ďalších podporných materiálov, dostupnosti údajov, ochoty partnerov spolupracovať a podobne).

Výsledkom je dokument, ktorý sa po schválení v orgánoch obce, mesta stáva záväzným pre jeho zástupcov a v ktorom sú na základe štatistických údajov a prieskumov medzi ľuďmi a inštitúciami identifikované miestne problémy, na základe ktorých sa stanovujú ciele.

Cieľom PHSR je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregionu, prípadne rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a podobne.

Koncepcné a plánovacie dokumenty uplatňované na Slovensku sú v istej miere navzájom pospájané a previazané. Ak obec nemá územnoplánovaciu dokumentáciu, PHaSR je východiskom jej tvorby, ak už existuje, tak jej aktualizácie. Územnoplánovacia dokumentácia by sa mala aktualizovať každé štyri roky, pričom by sa najskôr mala zhodnotiť realizácia existujúceho PHSR.

Rozhodne by to teda nemal byť rozvojový program vedenia obce na jedno volebné obdobie.

Naopak, poslaním PHSR je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na to, kto je momentálne pri moci.

Mária Mularčíková

foto: Martin Sárossy

■ ÚZEMNÝ PLÁN MESTA

Je potrebná aktualizácia územného plánu Veľkého Šariša a Kanaša?

Územný plán sídelného útvaru Veľký Šariš bol spracovaný a schválený Mestským zastupiteľstvom v septembri 1998. Tento dokument je doposiaľ platný a záväzný v tom rozsahu, aký vyplýva z predpisov platných v čase jeho prijímania a schvaľovania. Preto sme sa opýtali jeho autorov Ing.arch. Zuzany Maníkov a Ing. arch. Mikuláša Maníka:

Čo je podstatou každého územného plánu mesta?

Na základe podrobnej analýzy skutkového stavu, každý územný plán vytvára perspektívu rozvoja mesta na najbližšie obdobie (10 - 15 rokov) v oblasti rozvoja bývania, rozvoja priemyslu, t.j. ďalšieho postupného formovania priemyselnej zóny, riešenia dopravy, rozvoja kultúry, služieb, školstva, zázemia pre šport a tvorbu detských ihrísk, športovísk, zelene.

AKTUALIZÁCIA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

V Zákone č.50/1976 Zb. (v znení neskorších predpisov) o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) sa o aktualizácii územného plánu hovorí:

ODDIEL 7

AKTUALIZÁCIA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

§ 30

(1) Orgán územného plánovania, ktorý obstaral územno-plánovacia dokumentáciu, sústavne sleduje, či sa nezmenili územno-technické, hospodárske a sociálne predpoklady, na základe ktorých bola navrhnutá koncepcia organizácie územia. Ak dôjde k zmene predpokladov, alebo je potrebné umiestniť verejnoprospešné stavby, orgán územného plánovania obstará doplnok alebo zmenu územno-plánovacej dokumentácie.

(2) Obec obstará zmenu alebo doplnok územného plánu obce, ak je to potrebné na zosúladenie s územným plánom regiónu alebo s jeho zmenami a doplnkami.

(3) Obec je povinná pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúmať schválený územný plán, či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky alebo obstaranie nového územného plánu.

V zmysle zákona je teda obec povinná najmenej raz za štyri roky preskúmať, či nie sú potrebné zmeny schváleného územného plánu alebo dokonca obstaranie nového. V zákone sa neuvádza, akú formu má také preskúmanie mať ani aký má byť jeho výstup, či je potrebné napríklad uznesenie obecného zastupiteľstva, alebo postačuje, aby zobralo na vedomie informáciu o preskúmaní územného plánu predloženú starostom. Je na orgánoch obce, akú formu si zvolí.

Aké hlavné odporúčenia boli stanovené v územnom pláne mesta Veľký Šariš?

Zahustenie centrálnej zóny ďalšou bytovou výstavbou, vytvorenie centra mesta s námestím a zachovaním historických budov a pamiatok. Ponechanie lokalít okolo rieky Torysy (záplavové oblasti) na tvorbu zelene, výstavbu jednoduchých športových lokalít (futbalové ihriská) a pod. Prepojenie časti sídliska so starou (historickou) časťou mestečka včítane premostenia cez rieku Torysu. Dôležitým doporučením bolo zachovanie systému ciest a vytváranie cestných obchvatov, aby najmä ťažká doprava neprechádzala centrom. Mesto malo mať snahu si chrániť určité koridory. V územnom pláne sme doporučili zachovať plochy na výstavbu kultúrneho domu, či inú občiansku vybavenosť, ktoré sú dnes už zastavané rodinnými domami. Celkovo cieľom bolo budovať centrum mesta Veľký Šariš, ale aj v Kanaši vytvoriť centrálnu časť.

Tak, ako sa výstavba rozvíjala, stratila možnosť, aby Veľký Šariš raz bol ozaj mestom. Skôr sa rozvíja do formy prímestskej časti mesta Prešova, kde si obyvatelia nakúpia, idú za kvalitnou kultúrou a pod. Veľký Šariš a Kanaš sa kreuje svojou výstavbou na lokalitu pre príjemné bývanie.

Za odpovede ďakuje Štefánia Lenzová

ODDIEL 6

ZÁVÄZNOSŤ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

§ 27

(5) Schválená územno-plánovacia dokumentácia je v určenom rozsahu záväzným alebo smerným podkladom na vypracovanie a schvaľovanie ďalšej územno-plánovacej dokumentácie, na územné rozhodovanie a na vypracovanie dokumentácie stavieb.

Názory na platnosť alebo záväznosť starých územných plánov obcí a zón, ktoré neboli aktualizované alebo ktoré nemajú vyhlásené záväzné časti vo všeobecnom záväznom nariadení sa rôznia. Prevláda však názor, že takéto územné plány sú platné a záväzné v tom rozsahu, aký vyplýva z predpisov platných v čase prijímania a schvaľovania týchto územných plánov. Stavebný zákon ani iné predpisy neriešia otázku platnosti starých územných plánov. Problémom môže byť najmä „morálne opotrebenie“ už neaktuálnych dokumentov, ktoré nezodpovedajú súčasným požiadavkám. Verejnosť môže iniciovať ich aktualizáciu (zmenu alebo doplnok), ktorá môže byť lacnejšia ako nový územný plán. Dielčie potreby možno preklenúť aj dodatkami, alebo štúdiami či generelmi – ako podkladmi k územnému konaniu.

V prípade potreby sa aktualizácia územno-plánovacej dokumentácie môže vykonať troma spôsobmi. Pokiaľ je územný plán celkom nevyhovujúci, najjednoduchšie bude obstaranie nového územného plánu. Inak postačuje zmena, alebo doplnok. Zmena sa vykonáva vtedy, ak treba upraviť nejakú časť územného plánu, ktorá už bola riešená. Doplnok sa zabezpečuje vtedy, ak treba riešiť nové územie. Pre zmeny aj doplnky platí, že postup je podobný (primeraný) etapám návrhu a schvaľovania územného plánu. To znamená, že jeho súčasťou je aj verejné prerokovanie a pripomienkovanie, a to aj s povinnosťou samosprávy informovať o dôležitých etapách verejnosť aj s preskúmaním návrhu orgánmi štátnej správy.

Spracovala podľa internetovej stránky: www.eia.sk
Monika Balarová

■ PRAKTICKÁ SKÚSEŇ ARCHITEKTA:

Načo nám územný plán, územné rozhodnutie?

– **šak to tu poznáme.**

Načo nám je štúdia?

– **šak zname, co chceme.**

Načo nám sú projekty?

– **šak odkrojujeme.**

Historické stavby sú významným mestotvorným prvkom, a preto dobrý územný plán ich citlivo zahŕňa do urbanistickej štruktúry. Naša kaplnka Sv. Kunhuty je akoby schovaná a ako spiaci ruženka čaká na svoje odhalenie v plnej kráse.
Foto: Martin Sárossy

V päťdesiatych rokoch začala výstavba sídliska na ľavom brehu Torysy. Došlo tým ku koncentrovaniu obyvateľstva mimo historického centra, čo pre malé mesto, akým je Veľký Šariš, znamenalo narušenie vnútorných sociálno-ekonomických väzieb. Naopak, tieto väzby sa posilnili k Prešovu. Foto: Archív Štefana Sárossyho

Socialistické plány s hlavnou ulicou boli zamerané na zbúranie starých domov a výstavbu možno panelákov (ako napr. v Lipanoch). Preto tu bola stavebná uzávera a centrum sa nemohlo prirodzene rozvíjať. Dôsledkom je dnes pusté historické centrum. Foto: Martin Sárossy

DIALÓG
m á j
2 0 0 7

■ Reakcia na reakciu

Peter Holakovský,
predseda Správnej rady
Komunitnej nadácie
Veľký Šariš

Na poslednom zasadnutí správnej rady Komunitnej nadácie vo Veľkom Šariši, ako jej predseda som bol poverený reagovať na článok primátora Ing. Róberta Orosa v mesačníku Veľkošarišan nazvaný „Reakcia na článok v Dialógu č. 1/2007: Ako nám je dobre“. Správna rada rozhodla tak preto, že v článku sa verejne v negatívnom zmysle hodnotí aj činnosť Komunitnej nadácie.

Napriek tomu, že som si článok v Dialógu podrobne prečítal, nenašiel som v ňom nijakú zmienku o primátorovi mesta. Nakoľko článok v Dialógu bol publikovaný v jeho prvom čísle po voľbách, sú v ňom aj názory voličov z predvolebnej kampane, na to však majú občania v demokratickej spoločnosti právo dané ústavou. V článku nie je nikto konkrétne menovaný, je tam použitý iba všeobecný pojem mesto.

V demokracii o najdôležitejších rozhodnutiach mesta zvyčajne nerozhoduje iba jediná osoba. Pán primátor však vo Veľkošarišane odpovedá, ako by sa všetko týkalo iba jeho a odpovedá aj na veci, ktoré v úvodníku Dialógu napísané neboli. Keby som reakciu na článok nečítal, ani ma nenapadne, že veta v Dialógu („My občania musíme chápať, že naše pozemky treba predať za symbolickú cenu“) znamená „hájenie finančných záujmov“ iba jednej vo Veľkošarišane plne pomenovanej rodiny L.....

Podľa zákona o obecnom zriadení základnou úlohou miestnej samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj územia mesta a o potreby jeho obyvateľov. Aj pre Komunitnú nadáciu sú hlavnými potreby občanov. To znamená, že miestna samospráva a nadácia by mali ťahať za jeden povraz, ale nie každý z inej strany.

V Komunitnej nadácii pôsobím od jej založenia v septembri 1998 a predsedom jej správnej rady som skoro šesť rokov. Predtým som bol dve volebné obdobia aj poslancom mestského zastupiteľstva, takže ani táto problematika mi nie je neznáma. To isté platí aj o Mgr. Š. Lenzovej, ktorá je správkynou nadácie od jej založenia a predtým takisto bola poslankyňou mestského zastupiteľstva a určité obdobie aj zástupkyňou primátora. Aj v radoch členov správnej rady sú ľudia, ktorí majú skúsenosti s prácou v mestskom zastupiteľstve. Keď Komunitná nadácia ešte iba začínala, na jej adresu v mestskom zastupiteľstve zazneli (a vo Veľkošarišane boli publikované) diplomatickou rečou povedané „skreslené informácie“. Správkynia nadácie Mgr. Š. Lenzová reagovala článkom, ktorý mal vysvetliť podstatu veci. Jej článok však bol redakciou „upravený“, že v podstate nič nevysvetlil. Aby sa predišlo hodnoteniu činnosti nadácie bez toho, žeby bola známa podstata veci, ponúkli sme mestskému zastupiteľstvu, možnosť nominovať do správnej rady poslancov, ktorí by v nadácii reprezentovali záujmy mesta a zároveň by mestskému zastupiteľstvu sprostredkovali neskreslené informácie o činnosti nadácie. Tak sa členom správnej rady nadácie stal poslanec a zároveň viceprimátor Ing. Štefan Hanigovský a poslanci Ing. Ján Kováč a p. Jozef Feňuš. Aj napriek tomu, že členstvo v správnej rade je výhradne čestná funkcia, bez akejkoľvek odmeny, nefutovali čas a popri svojich osobných, pracovných a poslaneckých povinnostiach sa aktívne podieľali na činnosti nadácie a stali sa jej bezprostrednou súčasťou. Spoluprácu s nimi nemôžem hodnotiť inak ako vynikajúcu a vzťahy s ostatnými členmi nadácie ako priateľské.

Podľa hodnotenia činnosti nadácie v závere článku vo Veľkošarišane je však potrebné znovu publikovať základné informácie o nadácii.

Komunitná nadácia Veľký Šariš je mimovládna, nezisková organizácia, ktorej cieľom je riešenie problémov

občanov mesta a podpora aktivít zameraných na zlepšenie sociálnych podmienok a zdravia detí, mládeže, starých ľudí a znevýhodnených skupín občanov. Nadácia podporuje projekty, ktoré sú zamerané na aktívnu podporu kultúrnych podujatí, vzdelávania, neprofesionálneho športu, ochranu životného prostredia a záchranu kultúrneho dedičstva.

Zdroje pre svoju činnosť a projekty získava nadácia uchádzaním sa o finančnú podporu spracovaného projektu, napr. od Nadácie otvorenej spoločnosti, Karpatskej nadácie, z fondov zahraničných veľvyslanectiev: Veľkej Británie, Kanady, Mierové zbory USA, ale aj zo štátnych zdrojov Ministerstva kultúry SR. Pre nadáciu sú dôležité zdroje od podnikateľov, individuálnych darcov, z 2% dane právnických a fyzických osôb, od miestnej samosprávy, od spoločností Konto Orange, Slovenskej sporiteľne, či väčších podnikateľských spoločností, medzi ktoré patrí aj Pivovar Šariš, v súčasnosti Pivovary Topvar, a.s.

Realizovať projekty rekvalifikačného charakteru, aby sa nezamestnaní mohli znovu zaradiť na trh práce umožnili zdroje Európskeho sociálneho fondu a Fondu sociálneho rozvoja pri Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Niektoré získané granty od darcov sa ďalej rozdeľujú na podporu projektov v komunite. V prípade, že darca určí na aký účel ma byť jeho dar použitý, nadácia má iba dve možnosti – rešpektovať pranie darcu, alebo dar neprijat'. Nadácia na rozdiel od mestského úradu nemá vlastných platených zamestnancov na realizovanie projektov, preto sa na nich môže iba podieľať, buď poskytnutím grantu, alebo v prípade vlastného projektu, pokiaľ to podmienky dovoľujú, zabezpečiť vykonanie prác dodávateľským spôsobom.

V prípade úpravy časti nábrevia rieky Torysy vo Veľkom Šariši, predložený projekt nadácie bol špeciálnou regionálnou komisiou vybraný na podporenie. Na základe výberového konania bola pre realizáciu projektu úspešná spoločnosť Coala s.r.o. Prešov, ktorej projektové riešenie úpravy nábrevia bolo posúdené ako najvhodnejšie a najekonomickejšie. Súčasťou projektu bola aj subdodávka rezbárskych diel (16 atypických lavičiek) a nákup záhradnej techniky (kosačky a krovinnorezy), ktoré slúžili na údržbu zelene upraveného nábrevia a aj pre účely mesta Veľký Šariš. Podmienkou realizácie projektu úpravy nábrevia bol písomný súhlas mesta a podpísanie zmluvy o spolupráci pri jeho realizácii, čo osobne podpísal sám primátor mesta Veľký Šariš.

O rozsahu činnosti Komunitnej nadácie svedčí skutočnosť, že od jej vzniku bolo cez ňu na podporu projektov prerozdelených 4 613 782 korún a zrealizované vlastné projekty v hodnote 8 552 254 korún. Myslím si, že vzhľadom na to, že všetci členovia správnej rady svoju funkciu vykonávajú bez akejkoľvek odmeny, je to celkom slušný výsledok a nie je dôvod znevažovať ich prácu.

Ak chcete vedieť o Komunitnej nadácii vo Veľkom Šariši viac, je otvorená pre všetkých občanov. Nájdete nás na adrese - Nám. sv. Jakuba č.26 (zrekonštruovaná stará škola), telefón - 77 620 13, webová stránka - <http://home.nextra.sk/komunit/>, e-mailova adresa - komunitna@zoznam.sk alebo komunitna@nextra.sk.

Na záver si dovoľím vysloviť pranie, aby sa v budúcnosti prípadné nejasnosti riešili vzájomným stretnutím zainteresovaných strán a nie prostredníctvom tlače. Vo fyzike nás učili, že akcia vyvoláva reakciu. V živote však aj reakcia väčšinou vyvolá reakcie.

Peter Holakovský, predseda Správnej rady
Komunitnej nadácie Veľký Šariš

Čistenie hradu od
náletových drevín
a krovín.

Obnova náučného
chodníka na hrad Šariš.

Zabezpečenie výťahu
pre Diecézny kňazský
domov.

Rekvalifikácia
nezamestnaných žien na
opatrovatelky
a životníčky.

DIALÓG
m á j
2 0 0 7

4

Rekvalifikácia mužov
na ošetrovanie
verejnej zelene.

Budovanie detských
ihrísk.

■ PODSTATA ČINNOSTI KOMUNITNEJ NADÁCIE VEĽKÝ ŠARIŠ - PREROZDEĽOVANIE FINANČNÝCH DAROV

■ ŠARIŠSKÝ OKRUH VETERÁNOV 2007

8.-10. JÚNA 2007

V dňoch 8.-10. júna 2007 sa uskutoční v Prešove stretnutie majiteľov a priaznivcov historických vozidiel pod názvom Šarišský okruh veteránov 2007. Bude to 2.ročník zrazu organizovaného Veterán Šariš klubom Prešov. Tento rok je súťaž súčasťou Slovenského Pohára Historických Vozidiel.

Minulý rok sa ho zúčastnili autá a motocykle takých zvučných značiek ako Praga, Tatra, Škoda, Zetka, Mercedes, Hillman, Jawa, ČZ, Manet, BMW, Rudge a mnoho iných. Veríme, že tento rok sa ich počet ešte rozšíri.

Celá trať je rozdelená na dve etapy a meria 75 kilometrov. Štart 1.etapy prebehne v sobotu 9.júna v historickom centre Prešova na pešej zóne a odtiaľ sa po štarte vozidlá vydajú do Veľkého Šariša, kde medzi 10.30 a 11.30 pred PIVOVAROM bude prvá zastávka spojená s výstavou vozidiel.

Týmto by sme chceli pozvať nielen „Veľkošarišanov“ ale aj ľudí z okolia aby sa prišli pozrieť na vystavené vozidlá, ktoré väčšina z nás pozná len z filmov pre pamätníkov a ktoré u tých starších vyvolávajú nostalgické spomienky na vlastnú mladosť.

Z Veľkého Šariša sa vozidlá presunú cez Medzany a Ostrovany do Ražňan, kde na miestnom letisku bude prestávka spojená s výstavou vozidiel. Určite zaujímavým spretrením nielen pre účastníkov budú pristavené lietadlá. Na celej trati budú posádky vozidiel plniť rôzne jednoduché súťažné úlohy. Ďalšia časť 1.etapy vedúcej šarišským regiónom povedie do Fričovciach, kde je cieľ etapy a kde v peknom prostredí renesančného kaštieľa bude čakať na posádky chutný obed a chvíľa oddychu.

Po zastávke bude vo Fričovciach štart 2.etapy, ktorá povedie cez Bertotovce do Sabinova a odtiaľ na rekreačné stredisko Drienica, kde je cieľ 2.etapy ako aj celej súťaže. Po večeri v Hoteli Javorná prebehne slávnostné vyhodnotenie celého zrazu a budú odmenení víťazi všetkých vyhlásených kategórií.

Tešíme sa na všetkých, ktorí sa zúčastnia Šarišského okruhu veteránov a veríme, že tým prispějeme k rozšíreniu a hlavne spopularizovaniu veteránizmu, nielen na východnom Slovensku a že naša akcia si nájde svoje stabilné miesto.

Naše poďakovanie patrí všetkým, ktorých podporné hlasy rozhodli, že ŠARIŠSKÝ OKRUH VETERÁNOV získal finančnú podporu v rámci projektu Občianska voľba Pivovaru Šariš realizovaného cez Komunitnú nadáciu Veľký Šariš.

Bližšie informácie o súťaži sa budú dať stiahnuť aj z našej klubovej stránky www.veteran-burza.sk.

Peter Kozlay Veterán Šariš klub Prešov.

PIVOVAR
TOPVAR

■ Mladí filantropi podporili 3 projekty

Vďaka programu Mladí filantropi sa Komunitná nadácia Veľký Šariš významne podieľa na oživovaní diania pre mládež vo Veľkom Šariši a Kanaši. V jesennom čísle Dialógu sme uverejnili výzvu na predkladanie projektov zameraných na podporu aktivít pre mladých, na ktorú zareagovali štyria grantisti. Komisia v zložení Katarína Olejňáková, Lucia Hašková, Viliam Pavlenda, Peter Kaščák, Jakub Beňo a Lucia Bicáková prihlásené projekty prekonzultovali a posúdili. Vzhľadom na obmedzený rozpočet sa rozhodli podporiť tri projekty.

Projekt 1: Šarišský „Brodveľ“ – muzikál na námestí, podporený sumou 13 100 Sk

Skupina mladých ochotníkov z Veľkého Šariša (prezentovali sa už viacerými divadelnými predstaveniami) chce koncom augusta 2007 predviesť na veľkošarišskom námestí zvukovo náročný projekt – muzikálové predstavenie s témou z histórie Veľkého Šariša, ktorý bude zakomponovaný do väčšieho projektu – Povesti hradného kastelána. Rozpočet projektu počíta so zakúpením troch sád hlavných bezdrôtových mikrofónov (3x 2 mikrofóny + snímač a príslušenstvo, baterry, poštovné za objednávku). Z vlastných zdrojov organizačný tím projektu zabezpečí ešte asi 7000 Sk.

Koordinátorkou projektu je Katarína Pirohová.

Projekt 2: Šarišské živovanie, podporený sumou 6 900 Sk

Deň a noc (Svätojánska 23. 6. 2007) v znamení invenčného objavovania tajomstiev štyroch živlov, prostredníctvom netradičných aktivít. ZEM – tvorivá dielňa, práca s hlinou na hrncárskom kruhu, VODA - objavovanie tajomstiev starej studne, VZDUCH – kurz v hre na tradičné fúkacie nástroje (koncovka a didgeridoo), OHĚŇ – večerné predstavenie ohňových tanečníkov z prešovského klubu. Program bude dopĺňať čajovňa pod baldachýnom s možnosťou sledovania

alternatívnych filmov (Baraka, Iné svety, Putovanie vtákov). Zámerom tvorcov projektu je zmysluplné prežitie dňa v tvorivom duchu, zoznámenie sa s netradičnými možnosťami využitia potenciálu tvorivosti, ktorá drieme v každej mladjej duši mladého človeka. Z rozpočtu bude hradené lektorné, materiálové vybavenie a nákup potravín.

Koordinátorkou projektu je Júlia Olejňáková.

Projekt 3: Kanašská tanečná horúčka, podporený sumou 5 000 Sk.

Kurz spoločenských tancov pre mladých v kanašskej starej škole. Kurz beží od 17. apríla a vedie ho profesionálny lektor René Lempel. Spolu 10 lekcí, každá v trvaní 2 hodiny (vždy v utorok od 17:00 do 19:00). Približne 10 párov počas jednej lekcie si môže precvičiť základné kroky i jednoduché variácie klasických štandardných a latinsko-amerických tancov. Kurz bude ukončený tanečnou zábavou a súťažou v štýle populárneho televízneho programu „Let's dance“. Rozpočet projektu hradí lektorné a náklady na záverečný večierok. Účastníci kurzu sa podieľali na spolufinancovaní projektu vo výške 50 % celkových nákladov.

Koordinátorkou projektu je Soňa Koryová.

Projekt 4: Slovensko – poľský poznávací výlet mladých, projekt nebol podporený

Cieľom projektu malo byť vzájomné výmenné stretnutie slovenských a poľských mladých ľudí, spojené so spoznaním kultúr a zvykov dvoch družobných miest – Veľký Šariš a Grybów. Projekt so sumou 11 000 Sk počítal s nákladmi na prepravu max. 40 mladých ľudí z Veľkého Šariša do poľského Grybowa s pobytom na dva dni. Projekt žiaľ nebol podporený z dôvodu obmedzenej výšky celkovej rozdeľovanej sumy (na všetky projekty mohla komisia mladých rozdeliť spolu 25 tisíc Sk). Taktiež nebolo celkom doriešené organizačné zabezpečenie programu v Poľsku. No možno túto myšlienku pomôže oživiť niektorá s oficiálnych návštev predstaviteľov mesta Veľký Šariš ako jeden z konkrétnych výstupov ich zahraničnej cesty.

Text a Foto: Martin Sárossy
Koordinátor programu Mladí filantropi

Nadácia **SPP**

Katarína Pirohová.

Júlia Olejňáková

Soňa Koryová

DIALÓG
m á j
2 0 0 7

■ Otázka výchovy a vzdelávania

Je aktuálna v každom čase. Vzhľadom na pomerne veľké zmeny v tejto oblasti v našom meste, sme oslovili prednostu Mesta Veľký Šariš Mgr. Marcela Kurtyho a zároveň bývalého zástupcu Základnej školy v našom meste, ktorého sme sa opýtali:

V súvislosti so školou sa v hovorovej reči u nás spájajú pomenovania "stará škola", "nová škola" a "rómska škola". Sme svedkami určitých zmien, ale tie sú zahalené rúškom nejasnosti a zároveň aj obavami o školstvo v našom meste v budúcnosti.

■ Kto rozhodol, ktorým uznesením (číslo/ rok) o zmenách:

- a/ rekonštrukcii starej školy
- b/ uvoľnení pavilónu základnej školy, kde dočasne boli umiestnení rómski žiaci
- c/ presťahovaní rómskych tried do budovy v osade, ktorá mala pôvodne slúžiť na účely komunitného a hygienického centra

Vo všetkých prípadoch a/b/c/ rozhodlo MsZ vo Veľkom Šariši.

■ Koľko finančných prostriedkov bolo použitých, z akých zdrojov, aký bol vklad mesta:

- a/ pri rekonštrukcii starej školy
- b/ pri výstavbe komunitného a hygienického centra v rómskej osade
- c/ pri vybavení rómskych tried (lavice, stoličky, tabule, atď.)

a/ Rekonštrukcia starej školy / Nám. sv. Jakuba /
 Dotácia : 15 564 070, 28 Sk
 Prostriedky mesta : 849 161, 60 Sk
 Doteraz spolu : 16 413 231, 88 Sk
 Rozpočet na rekonštrukciu bol 26 mil. Sk, preto nie je všetko dokončené.
 Dotácia ako celok je: 18,2 mil. + 1 mil. prostriedky mesta
 b/ Výstavba komunitného a hygienického centra v rómskej osade:
 Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR 1 300 000 Sk
 ÚPSVaR 950 000 Sk
 Fond sociálneho rozvoja 437 389 Sk
 Úrad vlády SR 300 000 Sk
 Prostriedky mesta 694 694 Sk
 + vlastná práca Rómov
 c/ Vybavenie rómskych tried 0 Sk

■ Na aký účel bude slúžiť , od kedy a kto o tom rozhodol:

- a/ zrekonštruovaná stará škola
- b/ uvoľnený pavilón v základnej škôl

a/ Zatiaľ rekonštrukcia nie je ukončená. Stará škola bude určite slúžiť pre potreby školstva - po dokončení sa presťahuje Základná umelecká škola a Centrum voľného času.

b/ Štvrtý pavilón v Základnej škole /Školská č.29/ nie je uvoľnený. Sú v ňom žiaci špeciálnych tried 2. stupňa a odborné učebne.

Za odpovede ďakuje Viola Janošková

■ Sociálna politika v našom meste

Aký smer si určila sociálna a bytová komisia v našom mestečku na najbližšie obdobie?

Sociálna politika nášho mesta je skôr vo forme podporných činností a v plnení úloh ktoré im predpisuje štát. Pre tieto úlohy je pri mestskom zastupiteľstve zriadená komisia sociálna a bytová. Okrem toho je mesto povinné vytvoriť zo zákona sociálny fond. Z tohto fondu mesto môže riešiť vážne sociálne problémy svojich občanov. O nakladaní s prostriedkami fondu doporučuje sociálna komisia a schvaľuje primátor mesta.

V každom volebnom období je sociálna komisia tvorená podľa Organizačného poriadku mesta. Predsedom komisie je poslanec, schválený na zastupiteľstve mesta a členmi komisie sú občania mesta schválení zastupiteľstvom. Zapisovateľkou komisie je pracovníčka Mestského úradu.

V tomto volebnom období za predsedu sociálnej a bytovej komisie bol zvolený: Ladislav Babuščák.

Za členov komisie boli zvolení p. Monika Gombošová, p. Jana Ferková, MUDr. Dušan Lipták, Ing. Ivan Leščišin p. Jana Tkáčová , p. Margita Birošová a zapisovateľkou je Janka Scepániková.

Hlavnou úlohou v tomto roku, ktorú bude musieť riešiť komisia, okrem operatívnych úloh, bude tvorba Plánu sociálneho a ekonomického rozvoja mesta. Bude to dokument, ktorý bude mať veľký dosah na rozvoj nášho mesta v horizonte desiatich rokov. Tento dokument by mal byť základom pre definovanie podmienok a úloh, ktoré bude musieť zvládnuť naše mesto v sociálnej oblasti v tomto období. Vzhľadom na širokú škálu cieľových skupín v našom

meste, či sú to nezamestnaní, starší občania, telesne alebo duševne postihnutí, sociálne odkázaní, ženy po materskej dovolenke, občania nad päťdesiat rokov, mladiství, bude potrebné, aby pri tvorbe tohto dokumentu spolupracovali všetci. Jedine tak je možné pripraviť dokument, v ktorom budú zafinované všetky problémy cieľových skupín a navrhnuté konkrétne opatrenia, ako riešiť ich problémy na úrovni mesta.

Budeme sa snažiť, aby sa do tvorby tohto dokumentu zapojilo čo najviac občanov mesta, a aby výsledkom boli také opatrenia, ktoré budú smerovať ku konkrétnej pomoci tým občanom, ktorí to budú potrebovať. Tento rok vnímam ako rok prípravy a návrhov na kvalitatívnu a komplexnú zmenu spôsobu pomoci občanom v našom meste. Či sa to podarí, záleží hlavne od vás občanov, od vašej aktivity, vašich požiadaviek. Žiadna komisia sama nemá šancu vedieť o všetkých problémoch a potrebách občanov a nevie nájsť všetky riešenia. Verím, že spoločnými silami by sa nám to mohlo podariť.

Keďže čoskoro je plánované ukončenie dvoch bytoviek pri čističke, aké podmienky stanovila vaša komisia na pridelovanie týchto bytov?

1. Potvrdenie zamestnávateľa o trvalom zamestnaní
2. Doloženie príjmu všetkých členov domácnosti za posledný rok
3. Čestné prehlásenie o rodinných pomeroch (vlast. byty, domy, pozemky a pod.)
- vyplniť priložený formulár
4. Potvrdenie o trvalom pobyte
5. Iné aktivity pre mesto Veľký Šariš

K 5.7.2007 máme zaregistrovaných 97 žiadostí o pridelenie bytu.

red.

SR vo výške približne 13.5 mil. Sk. Z tejto hodnoty MV a RR poskytne 80%, mesto 10 % a odpracovanie pracovníkmi na aktivačných prácach je vo výške 10% nákladov na stavbu.

Kto je zodpovedný za realizáciu výstavby a koľko našich občanov tam pracuje?

Výstavbu realizuje EKO SVIP s.r.o. zo Sabinova , stavebný dozor je Ing. Martin Muranský a denne tam pracuje 10 ľudí zapojených v aktivačných prácach.

Kedy budú byty dokončené a odovzdané do používania?
 V auguste 2007.
 Viola Janošková

■ Ďalšie otázky sme položili vedúcemu odboru výstavby Mesta Veľký Šariš

Je výstavba týchto bytov v súlade s územným plánom mesta?

V zmysle územného plánu z roku 1998 bola táto lokalita rezervovaná na bytovú výstavbu.

Z akých zdrojov je financovaná táto stavba a aký je vklad mesta?

Z prostriedkov Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja

Kvalita života rómskeho etnika sa výrazne v našom meste zlepšila, k čomu prispeli nové byty, škola a hygienické i komunitné centrum.

■ Opýtali sme sa poslanca Mestského zastupiteľstva vo Veľkom Šariši a súčasne predsedu sociálnej a bytovej komisie Ladislava Babuščáka

Nové bytovky pri čističke odpadových vôd sú pred dokončením.

■ Námestie sv. Jakuba mení svoju tvár

Veríme, že novovysadená zeleň javorov, keď dorastie vytvorí nádherný tieň pred slnečnými lúčmi a snád' nebude cloniť výhľad účastníkom kultúrnych podujatí.

Nielen obyvatelia nášho mesta, ale aj návštevníci sa zaujímajú o rozostavané námestie sv. Jakuba. Názory na túto časť nášho mesta sú rôzne, ale čo je podstatné, chýbajú informácie okolo celej realizácie, preto sa pýtame vedúceho odboru výstavby Mesta Veľký Šariš Ing. Petra Mathé ml.

■ Predstavujeme

Pracovníkom Mestského úradu vo Veľkom Šariši je pán Jozef Junek, ktorý svojou prácou môže ovplyvniť činnosť komisie na ochranu verejného poriadku. Že to nemá ľahké sa presvedčil nie raz. Práca s ľuďmi je veľmi ťažká, hlavne ak šetríme sebakritikou ale prekypujeme kritikou. Kedysi sa hovorilo: „na svoje dbali - ju! ale na spoločné alebo cudzie bolo fu!“. Aj dnes vidíme papier v našej záhradke, ale na chodníku nám až tak nevadí. Aj preto sme dali priestor na vyjadrenie p. Jozefovi Junekovi.

Aj dnes vidíme papier v našej záhradke, ale na chodníku nám až tak nevadí. Aj preto sme dali priestor na vyjadrenie p. Jozefovi Junekovi.

Ako dlho ste zamestnancom MsÚ? 3 roky
Čo je vaša úloha? Odhaľovať zakladanie divokých skládok a sankcionovanie, dbať na udržiavanie čistoty verejných priestranstiev a v zimnom období odpratávanie snehu, chrániť majetok mesta aj v noci, zabezpečovať nočný klud. Pracujem v zastúpení mestskej polície a som členom lesnej stráže / lesy Bikoš, Kanaš a pri Hrabušiciach /.

Máte stabilnú pracovnú dobu? Nie, nemám.
Pracujete aj cez víkend? Denne pracujem 7,5 hodín, aj v dňoch pracovného pokoja.

Pôsobíte aj v Kanaši? Áno. Tam sa vyskytujú podobné problémy ako vo Veľkom Šariši - divoké skládky, vypaľovanie a podobne.
Aké vybavenie vám poskytlo mesto? Oblečenie mestskej polície, baterku, telefón, fotoaparát, motorové vozidlo.

Ktoré priestupky sú najčastejšie? Spaľovanie odpadov, zakladanie divokých skládok, ničenie odpadkových košov,

ničenie informačných tabúľ v meste.

Komu hlásite zistené nedostatky? Primátorovi mesta, právnikovi mesta a poslancom MsZ na požiadanie.

Existuje záznam o priestupkoch, ktoré boli odhalené? Áno, existuje spolu so záznamom a dokladom o blokovej pokute do 500 Sk na mieste. Pokiaľ fyzická osoba odmietne zaplatiť pokutu, túto vymáha právne oddelenie MsÚ, ale už do výšky 5 000 Sk, právnická osoba do výšky 200 000 Sk a ďalšia možnosť je súdne vymáhanie.

Prečo sa neuvěřujú informácie o priestupkoch v našom mesačníku Veľkošarišan? Poslanci MsZ sa už touto otázkou zaoberali.

V našom meste je štátna polícia, spolupracujete s nimi? Áno, máme spoločné hliadky.

Ktorá kategória občanov je najproblematickejšia? Nedá sa jednoznačne odpovedať. Mnohí ma prekvapili svojím prístupom k veciam verejného poriadku.

Aké máte skúsenosti s Rómami, pretože v ich živote došlo k pozitívnym zmenám. Dobré, oveľa lepšie ako s ostatnými spoluobčanmi. Spolupracujem s pani J. Scepaníkovou pri riešení ich pracovnej náplne. Mali by ale zlepšiť verejný poriadok v osade, deťom chýbajú hygienické návyky.

Co by ste chceli dosiahnuť na úseku, za ktorý zodpovedáte? Menej priestupkov, väčšie pochopenie spoluobčanov pri odhaľovaní porušovateľov platných všeobecných záväzných nariadení mesta.

Vyzývame spoluobčanov k účasti na zasadnutiach MsZ. Tel. kontakt pre občanov: 0915/544792.

Viola Janošková

zanečisťovanie zastávok MHD, ničenie informačných tabúľ v meste.

Komu hlásite zistené nedostatky? Primátorovi mesta, právnikovi mesta a poslancom MsZ na požiadanie.

Existuje záznam o priestupkoch, ktoré boli odhalené? Áno, existuje spolu so záznamom a dokladom o blokovej pokute do 500 Sk na mieste. Pokiaľ fyzická osoba odmietne zaplatiť pokutu, túto vymáha právne oddelenie MsÚ, ale už do výšky 5 000 Sk, právnická osoba do výšky 200 000 Sk a ďalšia možnosť je súdne vymáhanie.

Prečo sa neuvěřujú informácie o priestupkoch v našom mesačníku Veľkošarišan? Poslanci MsZ sa už touto otázkou zaoberali.

V našom meste je štátna polícia, spolupracujete s nimi? Áno, máme spoločné hliadky.

Ktorá kategória občanov je najproblematickejšia? Nedá sa jednoznačne odpovedať. Mnohí ma prekvapili svojím prístupom k veciam verejného poriadku.

Aké máte skúsenosti s Rómami, pretože v ich živote došlo k pozitívnym zmenám. Dobré, oveľa lepšie ako s ostatnými spoluobčanmi. Spolupracujem s pani J. Scepaníkovou pri riešení ich pracovnej náplne. Mali by ale zlepšiť verejný poriadok v osade, deťom chýbajú hygienické návyky.

Co by ste chceli dosiahnuť na úseku, za ktorý zodpovedáte? Menej priestupkov, väčšie pochopenie spoluobčanov pri odhaľovaní porušovateľov platných všeobecných záväzných nariadení mesta.

Vyzývame spoluobčanov k účasti na zasadnutiach MsZ. Tel. kontakt pre občanov: 0915/544792.

Viola Janošková

■ Z akých zdrojov je financovaný tento projekt a aký je vklad mesta?

Finančné prostriedky zabezpečuje mesto zo svojich zdrojov. Rozpočet na výstavbu Nám. sv. Jakuba je nasledovný v zmysle projektovej dokumentácie:

- 14 mil. - hlavná plocha námestia za predpokladu, že ju realizuje firma. Keďže pracujeme aj svojpomocne dôjde k úspore.
- 2 mil. - fontána
- 8 mil. - infocentrum a verejný WC
- 1.1 mil. - vonkajšie osvetlenie
- 2 mil. - zeleň a prvky drobnej architektúry / lavičky, odpadkové koše a iné /.

■ Kto rozhodol o zmenách napr. rozmiestnenie a druh vysadzovaných stromov?

Primátor mesta Ing. R. Oros, prednosta MsÚ Mgr. M. Kurty a vedúci odboru výstavby Ing. P. Mathe ml.

■ Kto je zodpovedný za realizáciu, kto je stavebný dozor? Stavebný dozor vykonáva Ing. M. Muranský a za realizáciu Ing. P. Mathe ml.

Koľko slovenských korún už bolo preinvestovaných? Doteraz bolo vyčerpaných 1 913 000 Sk, z toho: 492 700 Sk - prístrešok /kupola/, 292 000 Sk - dlažba a jej uloženie pod prístreškom, 221 000 Sk - elektroinštalácia námestia.

Viola Janošková

zanečisťovanie zastávok MHD, ničenie informačných tabúľ v meste.

Komu hlásite zistené nedostatky? Primátorovi mesta, právnikovi mesta a poslancom MsZ na požiadanie.

Existuje záznam o priestupkoch, ktoré boli odhalené? Áno, existuje spolu so záznamom a dokladom o blokovej pokute do 500 Sk na mieste. Pokiaľ fyzická osoba odmietne zaplatiť pokutu, túto vymáha právne oddelenie MsÚ, ale už do výšky 5 000 Sk, právnická osoba do výšky 200 000 Sk a ďalšia možnosť je súdne vymáhanie.

Prečo sa neuvěřujú informácie o priestupkoch v našom mesačníku Veľkošarišan? Poslanci MsZ sa už touto otázkou zaoberali.

V našom meste je štátna polícia, spolupracujete s nimi? Áno, máme spoločné hliadky.

Ktorá kategória občanov je najproblematickejšia? Nedá sa jednoznačne odpovedať. Mnohí ma prekvapili svojím prístupom k veciam verejného poriadku.

Aké máte skúsenosti s Rómami, pretože v ich živote došlo k pozitívnym zmenám. Dobré, oveľa lepšie ako s ostatnými spoluobčanmi. Spolupracujem s pani J. Scepaníkovou pri riešení ich pracovnej náplne. Mali by ale zlepšiť verejný poriadok v osade, deťom chýbajú hygienické návyky.

Co by ste chceli dosiahnuť na úseku, za ktorý zodpovedáte? Menej priestupkov, väčšie pochopenie spoluobčanov pri odhaľovaní porušovateľov platných všeobecných záväzných nariadení mesta. Vyzývame spoluobčanov k účasti na zasadnutiach MsZ. Tel. kontakt pre občanov: 0915/544792.

Viola Janošková

zanečisťovanie zastávok MHD, ničenie informačných tabúľ v meste.

Komu hlásite zistené nedostatky? Primátorovi mesta, právnikovi mesta a poslancom MsZ na požiadanie.

Existuje záznam o priestupkoch, ktoré boli odhalené? Áno, existuje spolu so záznamom a dokladom o blokovej pokute do 500 Sk na mieste. Pokiaľ fyzická osoba odmietne zaplatiť pokutu, túto vymáha právne oddelenie MsÚ, ale už do výšky 5 000 Sk, právnická osoba do výšky 200 000 Sk a ďalšia možnosť je súdne vymáhanie.

Prečo sa neuvěřujú informácie o priestupkoch v našom mesačníku Veľkošarišan? Poslanci MsZ sa už touto otázkou zaoberali.

V našom meste je štátna polícia, spolupracujete s nimi? Áno, máme spoločné hliadky.

Ktorá kategória občanov je najproblematickejšia? Nedá sa jednoznačne odpovedať. Mnohí ma prekvapili svojím prístupom k veciam verejného poriadku.

Aké máte skúsenosti s Rómami, pretože v ich živote došlo k pozitívnym zmenám. Dobré, oveľa lepšie ako s ostatnými spoluobčanmi. Spolupracujem s pani J. Scepaníkovou pri riešení ich pracovnej náplne. Mali by ale zlepšiť verejný poriadok v osade, deťom chýbajú hygienické návyky.

Co by ste chceli dosiahnuť na úseku, za ktorý zodpovedáte? Menej priestupkov, väčšie pochopenie spoluobčanov pri odhaľovaní porušovateľov platných všeobecných záväzných nariadení mesta.

Vyzývame spoluobčanov k účasti na zasadnutiach MsZ. Tel. kontakt pre občanov: 0915/544792.

Viola Janošková

Pýtame sa

■ Aj tak sa dá

Dňa 7.3.2007 podalo formou petície 92 občanov z ulíc Dr. Greša, Severnej, Polnej, Pri mlyne, Zámockej, Krátkej, kpt. Nálepku a Harmíny, sťažnosť na Mestský úrad vo Veľkom Šariši na nasledujúce problémy:

1. dlhodobá sa nerieši problém vyčistenia a úpravy mlynského náhonu od mlyna až po ústie do Torysy,
2. dlhodobá sa zanedbáva čistenie spomínaných ulíc a odpadkových košov aj napriek tomu, že na naše ulice je určený počet pracovníkov na aktivačných prácach a ktorí sú za túto činnosť odmeňovaní.

Na záver sťažnosti občania žiadali, aby sa touto sťažnosťou zaoberalo MsZ na najbližšom zasadnutí, a aby konalo v zmysle platného zákona. Sťažnosť bola daná na vedomie poslancovi MsZ za vyššie menované ulice JUDr. Matrayovi a predsedovi komisii výstavby a životného prostredia Ing. Hanudeľovi.

Najbližšie zasadanie prebehlo dňa 12.4.2007, na ktorom som sa zúčastnil ako občan mesta. Na tomto zasadnutí v rámci interpelácií poslancov, poslanec JUDr. Mátray interpeloval primátora mesta s tým, že dostal sťažnosť občanov a čo mu k tomu môže povedať. Odpoveď primátora bola veľmi krátka, jasná a asi v tomto znení: „Občania spomínaných ulíc si robia bordel na ulici a mesto ho má upratať? Do mlynského náhonu tiež nechodí nikto hádzať smeti, len občania, čo tam blízko bývajú. Pracovníci na aktivačných prácach im vyčistili mlynský náhon.“ Táto odpoveď nášmu pánu poslancovi stačila a viac sa o našej sťažnosti nikto ne bavil. Ja som sa k danému problému chcel vyjadriť v bode „Diskusia“, a preto som bol prítomný na celom zasadnutí. Aké bolo moje prekvapenie, keď pán

pokrač. na str. 8

■ ROZHOVOR s JUDr. Ladislavom Mátraym

Patríte medzi novozvolených poslancov nášho mestského zastupiteľstva a máte už za sebou prvé ich pracovné zasadnutia.

■ V programe schôdze MsZ sú určité body, o ktorých sám rozhodnete za svojich voličov. Ako budete postupovať, ak pôjde o závažný dokument, ktorý si vyžaduje zistiť mienku a potrebu voličov, lebo daný problém by výrazne ovplyvnil ich život?

Teraz aj v budúcnosti chcem hlasovať podľa svojho najlepšieho svedomia. Pri hlasovaní o vybudovaní supermarketu som hlasoval za jeho postavenie.

■ Nezvažujú poslanci opäť využívať poslanecké dni, tak ako to bolo v minulosti a je aj dnes v niektorých iných mestách?

Áno boli, ale sa vraj neosvedčili. Vidím možnosť zaviesť ich opäť a to tak, aby boli v čase medzi pracovným a riadnym zasadnutím mestského zastupiteľstva v popoludňajších hodinách. Problémy alebo návrhy obyvateľov by bolo možné prediskutovať na mestskom úrade s poslancami a presunúť

ich v rámci interpelácie na riadne zasadnutie MsZ

■ Dialóg uverejní mená poslancov MsZ a pridelenie jednotlivých ulíc, ktorých obyvatelia sa môžu potom obracať na poslancu. Zverejníte svoje telefónne číslo pre tento účel?

Áno, moje tel. číslo je 7721965.

■ Pred komunálnymi voľbami občania našli v poštovej schránke materiál, kde v úvode spomínate, že vašim cieľom je zvýšenie transparentnosti MsÚ a jeho aktivít, dialóg s občanmi pri riešení úloh MsÚ. Môžete byť konkrétny?

Budem sa snažiť, aby moja práca poslancu bola čitateľná a materiály, ktoré dostanem z MsÚ boli použité transparentne v záujme občana.

■ Uvítali by sme, keby ste sa po roku stretli so svojim voličmi a priblížili im svoju prácu poslancu. Ponúkame vám aj stránky nášho časopisu, kde vaše vyjadrenie radi uverejníme. Prijímate túto ponuku?

Určite využijem túto ponuku a myslím si, že svoju prácu treba hodnotiť v kratších časových úsekoch ako sú štyri roky.

Želám vám, aby v dobrom zdraví ste plnili nielen svoje predstavy ale hlavne predstavy svojich voličov, aby ste mali vždy dobrý a hrejivý pocit pri všetkých zmenách, ktoré sa udejú v našom meste a mám na mysli nielen tie hmatateľné ale aj zmeny vo vzťahoch a myslení ľudí. Ďakujem za rozhovor.

Viola Janošková

DIALÓG
m a j
2 0 0 7

primátor po bode „Rôzne“ dal hneď čítať a schvaľovať uznesenie zo schôdze, čím svojvoľne zrušil bod zasadania a to bod „Diskusia“.

Po odpovedi pána primátora nášmu poslancovi, som nadobudol dojem, že našu sťažnosť nikto na Mestskom úrade poriadne nečítal a to, aby sa prišiel niekto pozrieť na daný stav, je asi len zbožné pranie občanov. Nikomu nešlo o to, aby pracovníci na aktívnych prácach zobrali z mlynskeho náhonu pár plastových fľaš a igelitových tašiek, ale aby ten náhon bol zbavený rastlín, ktoré tam rastú už dlhé roky, zlikvidovať bahno, aby sa tam nemnožili komáre, aby sa zlikvidovali podmienky pre život hľadavcov. Pracovníci na aktívnych prácach, ktorí sú vyčlenení na upratovanie ulíc, by mali tieto ulice aj upratovať a nie len brať za to finančnú pomoc. Smetné koše sa vysypajú možno 2-3x do roka. Pán primátor by sa mal prísť pozrieť, keď je odvoz komunálneho odpadu a vtedy nech povie, ako si občania robia „bordel“ na ulici sami.

Toto bol obsah sťažnosti a s týmto sa nikto nezaoberal. Za nespokojných občanov našej časti mesta

Rudolf Čížek

V období od 13. - 20. 5. 2007 sa náš rezbár zúčastní medzinárodného rezbárskeho sympózia v Taliansku pri Toríne, kde bude spolu s ďalšími slovenskými rezbármi šíriť dobré meno nášmu regiónu a šikovnosti rezbárskych zručností našich rodákov.

Drevené prvky už dva roky existujúceho detského ihriska v materskej škole dostávajú v rámci údržby nový šat, o ktorý sa postaral opäť Marek Mikluš vďaka finančnej podpore Komunitnej nadácie Veľký Šariš a materskej školy.

■ **Mestská hromadná doprava** sa stáva veľmi dôležitou zložkou každodenného života našich občanov. Preto sa vraciame k problematike mestskej dopravy aj v tomto čísle Dialógu o Veľkom Šariši a Kanaši, aby sme verejnosť informovali, či problémy s dopravou sú už odstránené a dohovory sa plnia.

Dňa 20.2.2007 sa uskutočnilo mimoriadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva vo Veľkom Šariši, ktoré prijalo nasledujúce uznesenie:

1. Mestské zastupiteľstvo vo Veľkom Šariši /ďalej MsZ/ zobralo na vedomie, že od 1.3. 2007 doprava v meste Veľký Šariš bude pokračovať ďalej s tým, že v rozpočte mesta sa navýši položka na dopravu o 925 909 Sk a do konca roka sa vyplatí v mesačných splátkach na základe zmluvy s DPMP.
2. MsZ schválilo doplnenie plánu činnosti Komisie finančnej, správy majetku a škodovej o bod: Kontrola platieb DPMP.

Oslovili sme predsedu finančnej komisie Ing. Mikuláša Drába, ktorý bol poverený kontrolou plynulosti platieb mesta Veľký Šariš za dopravu. Jeho vyjadrenie bolo, že uznesenie sa plní.

Dopravný podnik mesta Prešova nám však zaslal na uverejnenie iné stanovisko, z ktorého vyplýva, že k 30.4.2007 neboli uhradené sumy uvedené v upomienke.

Dopravný podnik mesta Prešov, a.s., Bardejovská 7, 080 00 Ľubotica
 (spoločnosť zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov)
 Oddiel: Sa, Vozba číslo 283/P
 Č. I.: 051/7470 226
 Fax: 051/7704 226
 Č. O.: 3704-672/0200

IČO: 31718922
 DIČ: 2020523968
 IČ DPH: SK20620523968

Mestský úrad
 Veľký Šariš
 Nám. sv. Jakuba 1
 082 21 Veľký Šariš

Zn.: Vybavuje: Malecová Jana Ľubotica, 4.5.2007

**Vec
 Upomienka**

Podľa našich záznamov o pohľadávkach po lehote splatnosti zisťujeme, že ste na základe Zmluvy o výkone vo verejnom záujme pri prevádzkovaní pravidelnej mestskej autobusovej dopravy zo dňa 27.2.2007 a Zmluvy o vysporiadaní uznaných záväzkov zo dňa 20.2.2007 ku dňu 2.5.2007 v mesiaci apríl 2007 odúčavali na náš účet stratu z výkonov dopravy za:

mesiac / rok	predpis zmluvy	uhradené	zostatok k úhrade
máj 2007	-	208 409,00	0,00
dĺžná suma za rok 1998			208 409,00
apríl 2007	57 647,70	0,00	57 647,70
celkom k úhrade :			208 056,70 SK

Ziadať Vás, aby ste uvedenú pohľadávku uhradili na náš účet v lehote do 5 dní od obdržania tohoto listu, alebo v tej istej lehote oznámili, kedy, akým spôsobom a v prospech ktorého účtu bola platba uskutočnená.

V opačnom prípade budeme nútení uplatniť ustanovenia článku VII. bod 3. a článku VIII. bod 4., predmetnej zmluvy.

S pozdravom

(Signature)
 Ing. Peter Holakovský
 riaditeľ DPMP

■ **Aj deti v Kanaši sa potešia**

Realizácia detského ihriska v Kanaši zo zdrojov fondu Klub darcov Komunitnej nadácie Veľký Šariš

Komunitná nadácia Veľký Šariš v roku 2004 uskutočnila niekoľko stretnutí s občanmi nášho mestečka a hlavne rodičmi malých detí. Cieľom stretnutí bolo zistiť názory a predstavy občanov, v ktorých lokalitách by bolo vhodné vytvoriť detské ihriská. Prvý bol vybraný areál Materskej školy vo Veľkom Šariši, neskôr vznikla požiadavka využiť pekné prostredie malého parku pri

vstupe do Základnej školy vo Veľkom Šariši a tak, regionálni rezbári vytvorili ďalšie drevené plastiky pre potešenie detí. Tretie detské ihrisko vzniklo pri miestnej Kolkárni.

Pri získavaní darov do Klubu darcov prispeli aj niektorí obyvatelia Kanaša, ktorý sa prudko rozvíja v oblasti bytovej výstavby. Pribúdajú mladé rodiny a deti. A práve pre nich v súčasnom období tvorí nové drevené mytologické postavy nám už známy rezbár Marek Mikluš. Ako sa mu to darí si môžete pozrieť pri budove starej školy v Kanaši, kde je jeho dočasné tvorivé pracovisko.

Štefánia Lenzová

ď a k u j e m e :

Druhé číslo Dialógu o Veľkom Šariši a Kanaši 2007 vychádza vďaka finančnej podpore darcov. Naša vďaka patrí všetkým prispievateľom a dobrovoľným spolupracovníkom, ktorí prispeli svojimi príspevkami a názormi k tvorbe tohto čísla novín.

Vydala: Komunitná nadácia Veľký Šariš, Nám. sv. Jakuba č.26, 082 21 Veľký Šariš, tel./fax: 051/7762013, e-mail: komunitna@nexta.sk <http://home.nexta.sk/komunit>

Zodpovedná: Mgr. Štefánia Lenzová, správkynia nadácie, grafická úprava a zalomenie: Mgr. art. Ivana Višňovská-GRIOTKA, tlač: vydavateľstvo ROKUS, náklad 1300 ks

Do čísla 2/2007 prispeli a spolupracovali: Ing.arch. Monika Balarová, Ing. Rudolf Čížek, MVDr.Peter Holakovský, Mgr. Viola Janošková, Mgr. Štefánia Lenzová, Ing. Mária Mularčíková, Ing. Martin Sárossy, PhDr. Alica Vojčíková. Autori fotiek: Peter Kozlay, Ing.Martin Sárossy.

Vydavateľ novín upozorňuje, že sa nemusí stotožňovať s niektorými názormi, ktoré uverejní, ale jeho zámerom je vytvárať priestor pre ich vyjadrenie.